

tage vi jo dets personlige ogirkelige Karakter aldeles bort og lægge i Grunden en Bøde paa Enhver, der udtræder af Folketirken eller løser Sognebaandet. Det er nemlig naturligt, at han maa hde den Præst, som han slutter sig til, Godtgjørelse for hans Uleilighed, men desuden maa han, gennem hiint paaliguede Bederlag vedblive at svare til Sognets Præst. En æret Taler igaar (Mourier-Petersen) meente, at man kunde afhjælpe endeel af Ulemperne ved at ligne Offeret alene paa Folketirkens Medlemmer. Man vilde vel der- ved komme ud over den Banfilighed, som ligger i Grundloven, men ikke over den, der ligger i Loven om Sognebaandets Løsning; og dernæst vilde det medføre den Ubillighed, naar maaste efter nogen Tids Forløb en stor Deel af Sognets Beboere vare udtraadte af Folketirken, at det hele Beløb, som jo bestemmes efter Gjennemsnittet af de sidste 5 Aar, da maatte udredes af den Deel, der blev tilbage; det vilde jo næsten være at sætte en Bøde paa at blive i Folketirken. Jeg kan derfor ganske slutte mig til de Rigsdagsmænd, der have ud- talt sig for, at Offeret skulde gjengives sin op- rindelige frivillige Karakter, ved at Plakaten af 9de Juni 1847 tilligemed alle de andre Plakater, der angaae Fastsættelsen af Offerets Størrelse og Inddrivelsesmaade siden Christian den 5tes Lov, maatte blive hævede, hvorimod jeg troer det praktisk rigtigt at lade denne Lovs Bestemmelser i saa Henseende blive staaende. Hvorledes den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning) kan henvise til Evangsmidler fra Kirkens Side til at inddrive Offeret, forstaaer jeg ikke ganske. Kirken har ganske vist sine Evangsmidler, men de ere af en aandelig Natur, og det kan dog vel ikke være hans Mening, at Staten skulde sætte sine Evangsmidler til Kirkens Naadighed. Jeg haaber, at den ærede Minister, idetmindste i denne Retning, vil kunne gaae ind paa en Endring af sit Forslag. Ved Fore- læggelsen ifjor i Landstinget udtalte han nem- lig, at Paaliguingen af Offeret ikke var ganske i Overensstemmelse med Loven om Sogne- baandets Løsning, og, saavidt jeg erindrer, havde han i det første Udkast, der blev fore- lagt Landemoderne, udtrykkelig optaget en Be-

stemmelse om, at Plakaten af 1847 skulde hæves.

Det er imidlertid ikke alene med Hensyn til Sognets Forhold til Sognemenigheden, og dennes til Præstemeningen, at jeg troer, det foreliggende Forslag vil komme i Strid med den Anskuelse, som dette Thing hidtil har havt og vel ogsaa fremtidig vil have. Der fore- ligger saaledes flere Vidnesbyrd om, at dette Thing holder det for meget ønskeligt, at der gaves Menigheden en større Indflydelse paa Valget af dens Præst, og da der for 3 Aar siden forelaa et privat Forslag derom, vedtog Thinget med 40 Stemmer mod 12 en Dags- orden, hvori det udtalte sin Villigelse af dets Grundtanke, men tillige Hensigtsmæssigheden af at opsætte Gjennemførelsen ved Lov, indtil Præsterne vare blevne satte paa fast Løn. Det var netop i den Samling, at dette Spørgsmaal først ret kom frem ved den daværende Mini- sters Løfte om at forelægge en Lov desan- gaaende. Som det vil sees af Forhandlingerne, gif man ud fra, at det gamle Anciennetets- system var saa nøie sammenhængende med den store Forskjel imellem de enkelte geistlige Em- beder, at det ikke godt kunde hæves før denne, og man antog, at et af de første Formaal for Lønningsloven vilde være at udjævne Forskjellen saaledes, at en Mand kunde blive sidende i det samme Embede og dog rykke op til den høieste Lønning, naar han forøvrigt gjorde sig værdig dertil. Det ligger da nær at spørge, hvorvidt dette Lov- forslag fyldestgjør de Forventninger, som Folke- thinget dengang havde, og jeg er saa hel- dig i den Henseende at kunne henholde mig til, hvad der af flere Talere allerede er udtalt. De have vist, at der er saamange Klasser af forskjellige Embedslønninger, og at Alderstil- læggene ere saa lidet istand til at ophæve For- skjellen imellem disse Klasser, især da de ikke blot ere knyttede til de lavere, men ogsaa til de høiere, at man kan vente, at Forslyttelserne, hvis Forslaget bliver til Lov, ville vedblive, om ikke i det samme, saa dog i et betydeligt Omfang. Jeg kan derfor langt bedre end til Ministerens slutte mig til det Forslag, som de to sidste ærede Talere have fremsat, at der nemlig burde være en fast Begyndelsesløn,